

GEOPARK HEUVELRUG

(in ontwikkeling)

Toelichting gebied en deelgebieden Geopark Heuvelrug i.o.

08-06-2018

Algemeen

Het gaat om een voorlopige begrenzing voor de voorbereiding van het Geopark. Zowel de buitengrenzen als de binnengrenzen van de deelgebieden kunnen nog worden aangepast. De totale omvang van het beoogde Geopark is ca 100.0000 hectare.

Uitgangspunten voor de begrenzing

- Voldoende omvang voor een nationaal en internationaal erkend geopark.
- Onderscheidendheid: een combinatie van zeldzaamheid en diversiteit van geowaarden en cultuurwaarden.
- Zowel de heuvelrug als de daarmee verbonden natte randgebieden.
- Insluiting van de verbonden natuurlijk en cultureel waardevolle gebieden, dus inclusief gebied toekomstig nationaal park Heuvelrug.
- Duidelijke begrenzing door natuurlijke en als dat niet kan culturele grenzen.

Keuzecriteria buitengrens

- Heldere afgrenzing voor deskundigen en voor bezoekers.
- Gebruik van de natuurlijke waterhuishouding op basis van waterlopen langs de randgebieden, zoals rivieren en gekanaliseerde riviertjes en de randmeren.
- Bij het ontbreken daarvan gebruik van wegen en culturele barrières zoals (snel)wegen en kanalen.
- Gebruik van historische informatie over de ontwikkeling van de gebieden, zoals vroegere waterlopen en polderindelingen.

Toelichting op enkele keuzen buitengrens

- *Zuidgrens Kromme Rijngebied:* in verband met prehistorische stroomgordels (stroomruggen met oeverwallen) ten zuidwesten van de huidige Kromme Rijn is dat gebied toegevoegd tot aan de Lek.
- *Westgrens Kromme Rijngebied:* Van de Lek tot Utrecht wordt het Merwede Kanaal aangehouden.
- *Westgrens Vecht en Plassen:* beide oevergebieden van de Vecht zijn in het geopark gebracht. Van Utrecht tot Breukelen is in dit verband het Amsterdam Rijnkanaal de westgrens. Van Breukelen tot Driemond bij Weesp liggen beide oevergebieden van de nog bestaande nevenloop van de Vecht, Oude Aa – Angstel – Het Gein, ook binnen het geopark. De westgrens is daar achtereenvolgens de Oukooier Wetering, de Geuzensloot en de oude loop van de Angstel. Vanaf Driemond is de westgrens van het geopark weer het Amsterdam Rijnkanaal. Dat klopt met de afbakening van het Geopark Gooi en Vecht i.w. Vervolgens loopt de grens van het geopark noordwaarts naar het Forteiland Pampus van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam.
- *Noordgrens geopark:* vanaf het Forteiland Pampus in het IJmeer door het Gooimeer en Eemmeer.
- *Oostgrens Eemland:* begrenzing door de wetering Laak tot aan de A 28; tevens de provinciegrens voor de veenontginningen.
- *Oostgrens in Gelderse vallei:* in het algemeen de oostgrens van de Grebbelinie met de bijbehorende forten en versterkingen, dus inclusief Renswoude en Veenendaal (Emminkhuizenberg en de militaire versterkingen) en bij Leusden het landgoed Stoutenburg en omgeving. Daar komt vanuit de Veluwe de Barneveldse Beek het gebied binnen. Ter afgrenzing zijn zoveel mogelijk waterlopen en wegen gebruikt.

Keuzecriteria voor de keuze en begrenzing van deelgebieden

- Onderscheidend samenhangend gebied op basis van natuurlijke en culturele kenmerken.
- Niet te omvangrijk gebied ter bevordering betrokkenheid lokale gemeenschap.

Toelichting op enkele keuzen binnengrenzen

- Gezien de lengte van de heuvelrug is deze verdeeld in vier deelgebieden op basis van natuurlijke kenmerken.
- Het Leersumse Veld en omgeving (Ginkelduin) is gezien de aansluiting op de Gelderse vallei ondergebracht bij Heuvelrug Midden.
- Het riviergebied van Amerongen is ondergebracht bij Heuvelrug Zuid en niet bij Lek en Kromme Rijngebied.
- Er is van afgezien de stad Utrecht als apart deelgebied op te nemen. De stad is grotendeels ondergebracht bij Lek en Kromme Rijngebied, omdat het centrum ligt aan weerszijden van de (Kromme) Rijn.
- Amersfoort is ondergebracht bij Heuvelrug Midden omdat het ligt op en langs de rand van de centrale stuwwal.
- De randen van de Gelderse Vallei zijn toegevoegd aan de deelgebieden van de (Utrechtse) Heuvelrug gezien de relatie ermee.